

Lovforslag nr. L 26. Fremsat den 15. november 1979 af ministeren for skatter og afgifter

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige skattelove m.m. (ændringer som følge af den grønlandske landstingslov nr. 5 af 19. maj 1979 om indkomstskat)

§ 1

I lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (kildeskat), jfr. lov- bekendtgørelse nr. 461 af 13. september 1978, som ændret ved lov nr. 538 af 1. november 1978, lov nr. 631 af 13. december 1978 og lov nr. 210 af 23. maj 1979, foretages følgende ændringer:

1. § 1, nr. 2, affattes således:

»2. personer, der inden for de sidste 4 år har haft bopæl her i landet, medmindre de godtgør at være undergivet indkomstbeskatning til fremmed stat, Færøerne eller Grønland efter reglerne for derboende personer,«

2. § 3, stk. 4, 5, 6 og 7 ophæves.

3. § 7, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Bestemmelsen i § 1, nr. 2, finder ved fraflytning til fremmed stat, Færøerne eller Grønland alene anvendelse, når den tidligere bopæl her i landet har strakt sig over et sammenhængende tidsrum af mindst 4 år.«

4. Som ny § 88 indsættes:

»§ 88. Ministeren for skatter og afgifter kan bestemme, at personer, dødsboer, selskaber, foreninger, institutioner m.v., der har hjemting her i landet, skal foretage indeholdelse af kildeskat til Grønland i indkomst af arbejde, som er omfattet af skattepligt efter den grønlandske landstingslov om indkomst-

skat. Ministeren fastsætter de nærmere regler om opkrævning og afregning af kildeskat i disse tilfælde.

Stk. 2. Hvor personer, dødsboer, selskaber, foreninger, institutioner m.v., der har hjemting i Grønland, har pligt til at foretage indeholdelse af kildeskat til Danmark i indkomst af arbejde, som er omfattet af skattepligt her til landet, anses indkomsten for A-indkomst og skatten for A-skat i forhold til indkomstmottageren. I det omfang bestemmelserne om A-indkomst og A-skat efter deres indhold ikke er anvendelige, eller hvor praktiske hensyn i øvrigt taler derfor, kan ministeren for skatter og afgifter fastsætte særlige regler om, hvorledes der skal forholdes med de omhandlede indkomst- og skattebeløb.

§ 2

Personer, der har taget ophold i Grønland i perioden fra og med den 1. januar 1978 til og med den 31. december 1979, fritages for skattepligt efter kildeskattelovens § 1, nr. 1 og 2, når deres ophold i Grønland har varet i 2 år eller mere uden anden afbrydelse end ferie og lignende. Ministeren for skatter og afgifter fastsætter de nærmere regler om gennemførelsen af denne bestemmelse. I forbindelse hermed kan ministeren for skatter og afgifter fastsætte regler om, i hvilken kommune statskatteansættelsen skal finde sted, og om henstand med opkrævningen af skatten i tilfælde, hvor det må anses for godtgjort, at opholdet i Grønland vil vare i 2 år eller mere.

§ 3

I lov om sømandsskat, jfr. lovbekendtgørelse nr. 29 af 24. januar 1979, foretages følgende ændring:

§ 28, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Sømandsskat i henhold til kapitel II, der svares af sømænd bosat på Færøerne eller i Grønland, tilfalder, bortset fra det beløb, der i medfør af stk. 6 betragtes som dagpengebidrag, henholdsvis Færøernes og

Grønlands landskase.«

§ 4.

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jfr. lovbekendtgørelse nr. 399 af 11. september 1979, foretages følgende ændring:

§ 9 A ophæves.

§ 5

Loven har virkning fra 1. januar 1980.

Bemærkninger til lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at afpasse kildeskattelovens, sømandsskattelovens og ligningslovens bestemmelser til de bestemmelser, som indføres i Grønland ved den af det grønlandske landsting den 19. maj 1979 vedtagne landstingslov nr. 5 om indkomstskat (den grønlandske indkomstskattelov) og med den som følge heraf den 18. oktober 1979 indgåede aftale mellem den danske regering og det grønlandske landsstyre til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskat.

Ved den grønlandske indkomstskattelov, der har virkning fra og med indkomståret 1980, overføres indkomstbeskatningen i Grønland til det pr. 1. maj 1979 indførte grønlandske hjemmestyre. Loven medfører en vis udvidelse af den personlige skattepligt (subjektiv skattepligt), medens omfanget af den skattepligtige indkomst (objektiv skattepligt) på samme måde som efter den hidtil gældende lov for Grønland om indkomstskat fortsat vil omfatte såvel indkomst hidrørende fra kilder i Grønland, som indkomst fra kilder uden for Grønland, det såkaldte »globalindkomstprincip«.

Med henblik på at løse de dobbeltbeskatningskonflikter, der vil kunne opstå imellem de to dele af riget efter ikrafttrædelsen af den grønlandske indkomstskattelov, har den danske regering og det grønlandske landsstyre indgået en aftale til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskat.

Hovedsynspunktet bag lovforslaget er, at Grønland, efter at der er indført et selvstændigt skatte- styre, i relation til de danske skattebestemmelser i et vist omfang må sidestilles med udland. Dette synspunkt blev for så vidt angår bestemmelsen i ligningslovens § 33 om fradrag for »skat, der er betalt til fremmed stat, til Grønland eller til Færøerne« allerede fulgt i forbindelse med indførelsen af kommuneskat i Grønland.

Kildeskatteloven er senest ændret ved lov nr. 210 af 23. maj 1979, jfr. Folketingstidende 1978-79, sp. 4251, 4729, 10417, 10590; tillæg A, sp. 2089; tillæg B, sp. 0000; tillæg C, sp. 419.

Sømandsskatteloven er senest ændret ved lov nr. 538 af 1. november 1978, jfr. Folketingstidende 1978-79, sp. 59, 308, 574, 963; tillæg A, sp. 193; tillæg B, sp. 11; tillæg C, sp. 39.

Ligningsloven er senest ændret ved lov nr. 246 af 8. juni 1979, jfr. Folketingstidende 1978-79, sp. 10847, 11049, 11374, 11946; tillæg A, sp. 3933; tillæg B, sp. 0000; tillæg C, sp. 675.

Der vil ikke være forbundet større administrative virkninger med en gennemførelse af lovforslaget.

Provenumæssigt anslås forslagens § 1 at medføre et tab på ca. 35 mill. kr. pr. år.

Til belysning af den provenumæssige virkning af § 3 kan det oplyses, at de grønlandske søfolk om bord på danske skibe ifølge den senest foreliggende opgørelse (fra 1977) har erlagt en samlet sømandsskat på 1.186.995 kr.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Efter den nuværende affattelse af kildeskattelovens § 1, nr. 2 forbliver personer, der opgiver deres bopæl her i landet, fuldt skattepligtige i 4 år efter bopælsopgivelsen, medmindre de dokumenterer at være blevet undergivet indkomstbeskatning til en fremmed stat eller Færøerne efter reglerne for darboende personer.

Efter § 1, nr. 2, i den grønlandske indkomstskattelov vil fuld skattepligt fra 1. januar 1980 at regne påhvile personer, der uden at have bopæl i Grønland, opholder sig der i mindst 6 måneder, medens den fulde skattepligt efter de hidtil gældende regler først indtrådte efter 2 års ophold. Dette svarede til reglen i kildeskattelovens § 3, stk. 4, hvorefter skattepligt til Danmark ophører efter to års ophold i Grønland.

De ændrede regler om indtræden af fuld skattepligt til Grønland nødvendiggør, at man i kildeskattelovens § 1, nr. 2, skattemæssigt sidestiller udrejse til Grønland med udrejse til fremmed stat eller Færøerne.

Det er derimod ikke tanken at ændre kildeskattelovens § 1, nr. 1, hvorefter personer, der har bevareret bopæl her i landet, fortsat er fuldt skattepligtige, uanset hvor længe den pågældende opholder sig i udlandet, herunder Grønland og Færøerne. Reglen i kildeskattelovens § 1, nr. 3, hvorefter 6 måneders ophold her i landet medfører fuld skattepligt, opretholdes ligeledes uændret. Da den grønlandske indkomstskattelov indeholder tilsvarende bestemmelser, har det i den indgåede dobbeltbeskatningsaftale været nødvendigt at medtage en bestemmelse, der løser den dobbeltbeskatningskonflikt, der opstår, når en person anses for fuldt skattepligtig i begge dele af riget.

Til § 1, nr. 2

Det foreslås, at kildeskattelovens § 3, stk. 4-7 ophæves.

Efter *kildeskattelovens § 3, stk. 4*, ophører den fulde skattepligt her til landet for personer, der tager ophold i Grønland, hvis opholdet varer i 2 år eller mere uden anden afbrydelse end ferie eller lignende. Dette gælder, uanset om den pågældende bevarer sin bopæl her i landet eller ej.

Hensigten med denne bestemmelse var dels at mildne de med kildeskatteloven indførte skærpede regler for ophør af fuld skattepligt her til landet, dels at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for personer, som tager arbejde og ophold i Grønland.

Da denne bestemmelse har mistet sin berettigelse – dels som følge af den under § 1, nr. 1, foreslåede ændring af kildeskattelovens § 1, nr. 2, og dels som følge af skattepligtsbestemmelserne i den grønlandske indkomstskattelov og den indgåede dobbeltbeskatningsaftale – foreslås den ophævet.

Udrejser en person den 1. januar 1980 eller senere til Grønland *uden at bevare bopælen her*, vil han efter den nu foreslåede affattelse af kildeskattelovens § 1, nr. 2, kunne fritages for den fulde skattepligt her til landet, når han godtgør at være undergivet fuld skattepligt til Grønland, hvilket efter § 1, nr. 2, i den grønlandske indkomstskattelov vil indtræffe senest efter 6 måneders ophold der. Der kræves således ikke længere 2 års ophold i Grønland, men alene et ophold på 6 måneder for at kunne anse den fulde skattepligt her til landet for ophørt.

Såfremt en person, der udrejser til Grønland, *bevarer sin bopæl her* i landet, vil han i medfør af kildeskattelovens § 1, nr. 1, stadig blive anset for fuldt skattepligtig her, uanset hvor længe opholdet i Grønland varer. Efter den grønlandske indkomst-

skattelov vil han som før nævnt blive anset for fuldt skattepligtig til Grønland, hvis opholdet der varer 6 måneder eller mere. Den pågældende vil således være undergivet fuld skattepligt til begge dele af riget. Denne konfliktsituation løses ved artikel 4 i den indgåede dobbeltbeskatningsaftale, hvorefter Grønland i relation til dobbeltbeskatningsaftalens bestemmelser betragtes som »bopælsland« efter 6 måneders ophold der, uanset at skatteyderen har en bolig stående til rådighed i Danmark.

Dette betyder, at Grønland kan beskatte den pågældendes »globalindkomst« med undtagelse af sådanne indtægter, som Danmark efter dobbeltbeskatningsaftalen har beskatningsretten til som »kildeland«. Disse indtægter er de samme som de indtægter, der er nævnt i kildeskattelovens § 2, og som medfører begrænset skattepligt til Danmark (løndtægt i Danmark, indtægt af fast ejendom og af erhvervsvirksomhed, udbytter fra danske selskaber m.m.).

Bestemmelsen i dobbeltbeskatningsaftalen er gensidig og gælder også en person, der med bevareret bopæl i Grønland tager 6 måneders ophold i Danmark. Danmark kan – med hjemmel i kildeskattelovens § 1, nr. 3 – udnytte denne beskatningsret.

Af hensyn til de personer, der inden den 1. januar 1980 er udrejst til Grønland i tillid til de gældende bestemmelser i kildeskattelovens § 3, stk. 4, foreslås en særlig overgangsordning, der er nærmere omtalt under bemærkningerne til § 2.

Efter de gældende regler i *kildeskattelovens § 3, stk. 5, 1. punktum*, er personer, der har bopæl i Grønland, og som midlertidigt opholder sig her i landet i studieøjemed, i lære eller for at modtage anden uddannelse undtaget fra skattepligt i henhold til kildeskattelovens § 1, nr. 3, dvs. undtaget fra fuld skattepligt på grund af ophold i mindst 6 måneder. Det samme gælder personer, der er ansat i den danske stats tjeneste med tjenestested i Grønland, og som midlertidigt opholder sig her i landet. (§ 3, stk. 5, 2. punktum).

Disse bestemmelser foreslås ophævet.

For så vidt angår de studerende m.v. er forholdet nu reguleret ved artikel 18 i den indgåede dobbeltbeskatningsaftale. Også denne bestemmelse er gensidig, men i praksis vil den særlig have betydning for grønlandske studerende m.v. i Danmark. Ifølge denne artikel kan de grønlandske studerende m.v. ikke under deres ophold her i landet beskattes af beløb, som de modtager til deres underhold, studier eller uddannelse fra kilder udenfor Danmark. Der skal ved opgørelsen af deres skatte-

pligtige indkomst endvidere bortses fra indkomst her i landet i det omfang, disse indkomster sammen med de nævnte indkomster fra udenlandske kilder ikke overstiger et beløb, som må anses for nødvendigt for den studerendes ophold.

Bestemmelsen i dobbeltbeskatningsaftalen svarer til den, der gælder i den dansk-færøske dobbeltbeskatningsaftale for så vidt angår færøske studerende m.v. her i landet. For disse fastsætter ligningsrådet årligt det beløb, der må anses for nødvendigt for deres ophold her. (For 1979 var beløbet 24.000 kr.). Samme beløb må for fremtiden ventes at komme til at gælde for grønlandske studerende her i landet.

Hensigten med bestemmelsen i *kildeskattelovens § 3, stk. 5, 2. punktum*, om personer, der er ansat i den danske stats tjeneste med tjenestested i Grønland, og som midlertidigt opholder sig her i landet, har været fortsat at undtage disse personer fra den fulde skattepligt her til landet, uanset at de opholdt sig her i mere end 6 måneder, efter at de ifølge *kildeskattelovens § 3, stk. 4*, var blevet fritaget for den fulde skattepligt efter mindst 2 års ophold i Grønland.

Reglen har kun været anvendt i begrænset omfang og vil fremover være uden betydning.

Ifølge *kildeskattelovens § 3, stk. 6*, er personer, der har bopæl i Grønland, og som efter principperne i § 85 i loven om statens tjenestemænd i Grønland anses for hjemmehørende i Grønland, ikke skattepligtige til Danmark i henhold til *kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra b*, af indtægt i form af pension, ventepenge og lignende ydelser, der har sammenhæng med tidligere tjenesteforhold.

Det foreslås, at denne bestemmelse ophæves, da dobbeltbeskatningsaftalen mellem Grønland og Danmark bl. a. indeholder regler om, at sådanne pensioner m.v. beskattes i bopælslandet. Det betyder, at Danmark som kildeland er afskåret fra at beskatte disse pensioner. Dobbeltbeskatningsaftalen medfører således det samme resultat, som bestemmelsen i § 3, stk. 6, og gør den derfor overflødig.

Ifølge *kildeskattelovens § 3, stk. 7*, fritages personer med bopæl i Grønland for dansk beskatning i henhold til *kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra b*, af nærmere angivne ydelser i henhold til anordning for Grønland om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. Socialministeriet har oplyst, at denne anordning vil blive afløst af en anordning om arbejdsskadeforsikring.

Beskatningsretten til ydelser såvel efter den gamle som efter den påtænkte nye anordning vil efter dobbeltbeskatningsaftalen tilkomme bopæls-

landet. § 3, stk. 7, er herefter overflødig og foreslås derfor ophævet.

Til § 1, nr. 3

Kildeskattelovens § 7, stk. 2, bestemmer, at det for at fastholde den fulde skattepligt til Danmark i 4 år efter »fraflytning til fremmed stat eller Færøerne« (kildeskattelovens § 1, nr. 2) er en betingelse, at skatteyderen har haft den bopæl, som han opgiver ved fraflytningen, i mindst 4 år.

Det foreslås at indføje Grønland i denne bestemmelse for derved også på dette punkt at ligestille Grønland med Færøerne som en konsekvens af den under § 1, nr. 1, foreslåede ændring af *kildeskattelovens § 1, nr. 2*.

Til § 1, nr. 4

Efter de gældende bestemmelser i *kildeskatteloven* foretages alene indeholdelse af A-skat i indkomst af arbejde, når arbejdsgiveren har hjemting her, og indkomstmodtageren enten på grund af bopæl eller lignende er fuldt skattepligtig her til landet, eller at han, på grund af, at arbejdet er udført her i landet, er begrænset skattepligtig her af lønindtægten. Der indeholdes således ikke A-skat, når indkomstmodtagerens skattepligt til Danmark er ophørt, selv om udbetalingen af indkomsten foretages af en arbejdsgiver, der er hjemmehørende her i landet.

Endvidere kan det som anført kun pålægges arbejdsgivere, der har hjemting her i landet, at foretage indeholdelse af A-skat. Det kan således ikke pålægges en arbejdsgiver med hjemting i Grønland at indeholde A-skat her til landet, selv om indkomstmodtageren er skattepligtig her af den pågældende indkomst.

I artikel 25 i den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsaftale er det nu bestemt, at der i indkomst af arbejde, som kan beskattes i den ene del af riget, men som udbetales af en person eller et selskab m.v., der er hjemmehørende i den anden del af riget, skal foretages indeholdelse af kildeskat til den førstnævnte del af riget.

Dette betyder, at arbejdsgivere i Grønland fra den 1. januar 1980 skal indeholde kildeskat til Danmark ved udbetaling af lønindtægt til personer, der udfører arbejde her i landet og er skattepligtige her. Endvidere betyder det, at arbejdsgivere her i landet skal indeholde kildeskat til Grønland ved udbetaling af løn til personer, der udfører arbejde i Grønland og er skattepligtige der.

Der tilsigtes med det sidst anførte en ordning på linie med den, der hidtil har været etableret med hjemmel i § 37 i den nu ophævede lov for Grønland om indkomstskat og i øvrigt at tilpasse kildeskattelovens bestemmelser til begge de nævnte situationer.

På grund af de geografiske forhold kan det være nødvendigt at fastsætte særlige regler om afregningen af de kildeskattebeløb, der er indeholdt i den ene del af riget, og som skal overføres til den anden del af riget. Det foreslås derfor, at ministeren for skatter og afgifter i begge situationer kan fastsætte sådanne særlige regler.

Til § 2

Som anført i bemærkningerne til § 1, nr. 2, om ophævelsen af reglen i kildeskattelovens § 3, stk. 4, var denne bestemmelse begrundet i de særlige grønlandske forhold. Med ændringen af Grønlands skattemæssige status falder motiveringen for denne bestemmelse bort.

I forbindelse med bestemmelsens ophævelse fra 1. januar 1980 vil det være nødvendigt at fastsætte en overgangsregel for de personer, der før denne dato har taget ophold i Grønland, og som pr. den nævnte dato har været i Grønland i mindre end 2 år.

Ved udrejsen til Grønland har disse personer forventet, at de efter at have opfyldt betingelserne i kildeskattelovens § 3, stk. 4, for ophør af skattepligt efter to års ophold i Grønland ville blive fritaget for den fulde skattepligt til Danmark, med tilbagevirkende kraft fra opholdets påbegyndelse i Grønland.

Der foreslås derfor indsat en overgangsbestemmelse, hvorefter de personer, der er udrejst til Grønland under den forudsætning, at 2 års reglen i § 3, stk. 4, fortsat var gældende, kan opnå fritagelse for den fulde skattepligt til Danmark, når deres ophold i Grønland har strakt sig over to år, således at de ikke bliver stillet ringere ved nærværende lovs ikrafttræden.

Den skattemæssige stilling for personer, der indrejser til Grønland fra Danmark fra og med den 1. januar 1980, vil blive fastsat efter de almindelige regler i den danske og grønlandske skatte-lovgivning samt dobbeltbeskatningsaftalens regler.

Til § 3

Efter sømandsskattelovens § 3, stk. 2, skal sømandsskat i henhold til lovens kapitel II (sømandsskat for her i landet hjemmehørende og der-

med sidestillede sømænd) svares af enhver sømand, som gør tjeneste på dansk skib i udenrigsfart eller nærfart, og som må anses for hjemmehørende på Færøerne, i Grønland, eller i et af de øvrige nordiske lande.

Efter denne bestemmelse opkræves der således sømandsskat af den indtægt, som grønlandske sømænd indtjener om bord på danske skibe, og skatten tilfalder i sin helhed den danske statskasse.

I artikel 15, stk. 2, i dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Grønland er det bl. a. bestemt, at indkomst af arbejde dog kun kan beskattes i den del af riget, hvor den pågældende person er bosat, i tilfælde, hvor arbejdet helt eller hovedsageligt udføres om bord på dansk eller grønlandsk skib, der ikke omfattes af en dansk eller grønlandsk sømandsbeskatning.

Denne bestemmelse svarer til den bestemmelse, som er fastsat i artikel 10, stk. 3, litra a, i dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Færøerne.

I relation til Færøerne er problemet løst på den måde, at Danmark fortsat beskatter den indtægt, som færingere indtjener om bord på danske skibe, jfr. sømandsskattelovens § 3, stk. 2, men sømandsskat betalt af færøske sømænd skal i henhold til sømandsskattelovens § 28, stk. 7, afgives til Færøernes landskasse.

Det foreslås derfor, at spørgsmålet i relation til Grønland løses på samme måde som for Færøernes vedkommende. Dette nødvendiggør den foreslåede ændring af sømandsskattelovens § 28, stk. 7.

Til § 4

Ved lov nr. 415 af 27. november 1965 blev § 9 A om det særlige grønlandsfradrag indsat i ligningsloven. Fradraget var et led i en omlægning af beskatningen af personer, der for en kortere periode arbejdede i Grønland.

Fradraget, der ydes i lønindtægt indtjent i Grønland, udgør 2.400 kr. For gifte personer, hvis ægtefælle ikke har lønindtægt i Grønland, udgør fradraget dog 4.200 kr. Fradraget er ikke ændret siden dets indførelse.

I den del af indtægten, hvori der indrømmes grønlandsfradrag, kan der ikke indrømmes lønmodtagerfradrag.

I forbindelse med indførelsen af en egentlig indkomstbeskatning i Grønland findes der ikke grund til at opretholde fradraget, hvis værdi i øvrigt er reduceret som følge af inflationen og relativt forringet på grund af, at lønmodtagerfradraget siden grønlandsfradragets indførelse er sat op fra 800 kr. til 2.000 kr.